

מיוחדת של הפשט עור הבהמה, ומפשיטו מן הרגלים⁽¹¹²⁾ ונשאר העור שלם לעשות ממנו מפוח לנפחים או למוכרי דבש ושמן שנותנין הדבש והשמן בעורות כבשים המופשטין שלימים. ולא כשאר הפשטה שחותך בסכין את העור בבטן הבהמה מצוארו ועד זנבו.

תנו רבנן: אין מרגילים ביום טוב, אף על פי שהותרה שחיטת הבהמה והפשטתה, מכל מקום, יפשיטנה כשאר הפשטה ולא ירגיל, והטעם יבואר בהמשך. כיוצא בו — אין מרגילין בככור, אף על פי שנפל בו מום, ולא בפפולי המוקדשין שנפדו ושחטן.

ודנה הגמרא: בשלמא ביום טוב, אין מרגילין, משום דקא טרה טירחא דלא הזיא ליה, שאינה לצורך יום טוב, ולא הותרה מלאכה אלא לצורך יום טוב. אלא בכור, מאן תנא, כלומר, למה אסור, הרי כבר נפדה ואין עליו קדושה?

אמר רב הסדא: בית שמאי היא⁽¹¹³⁾, דאמרי⁽¹¹⁴⁾: בכור בקדושתיה קאי, אף על גב שנפל בו מום עדיין בקדושתו קיים. הלכך לא ירגילו מפני שדומה לעבודה

תני רב שימי בר זירי קמיה דרב פפא, שנה לפניו ברייתא, בלשון זו: אבדה בשעת הפרשה — לרבי מתה לרבנן תרעה. אבדה בשעת כפרה — לרבנן מתה לרבי רועה.

אמר ליה⁽¹¹¹⁾ רב פפא: איך יתכן לומר שאבודה בשעת כפרה לרבי רועה, והלא דברים קל וחומר! ומה אבדה בשעת הפרשה, דאמרי רבנן רועה — אמר רבי מתה, וכי אבודה בשעת כפרה דאפילו לרבנן מתה, וכי לרבי לא כל שכן שהיא מתה!?

אלא, מסיק רב פפא, תני הכי! כן צריך לשנות: אבודה בשעת הפרשה — לרבי מתה לרבנן רועה, אבודה בשעת כפרה — דברי הכל מתה.

שנינו במשנתנו, רבי אלעזר בריבי שמעון אומר: אם קרבה שניה עד שלא נשחטה הראשונה — תמות שכבר כיפרו הבעלים.

הגמרא דנה בדין "מרגילים", ובמשך הסוגיא יבואר שייכות דין זה למשנתנו.

"מרגילים" מלשון "רגלים" הוא צורת

112. ומוציא רגליו [עם כל הבשר] מן הצואר. תוס' מנחות [סג ב].

113. הקשה השיטה מקובצת: וכי סתם התנא דבריו כבית שמאי!?

ומתרץ שהכי קאמר: כשם שבית שמאי סוברים שאסור לזמן ישראל לאכלו עם הכהן, כן לדין יש להחמיר שלא להפשיטו בדרך הרגלה.

114. כן צריך לגרוס.

אלא בא לומר שאפילו אם הפריש את השניה לאחריות אחרי הפרשת הראשונה, ולכאורה היתה השניה צריכה לילך למיתה כדין מופרש לאיבוד. [ועיין תוס' מנחות פ א] ובתוס' ותוס' הרא"ש וריטב"א יומא [סה א] המבארים שהפרישן בזו אחר זון] אף על פי כן סובר רבי הושעיא שהשניה אינה כמופרשת לאיבוד מפני שאין מצוה בראשון.

111. גירסת השיטה מקובצת.